

เล่า เรื่อง ราง

WHERE WE GO THIS MONTH

สารคดีประจำฉบับ

๒๖

รอยทางบนรางรถไฟ จากปางต้นผึ้งถึงลับแล

ทางรถไฟสายภาคเหนือมีเสน่ห์เสมอ
ยามพาไปถึงภูเขา **ขตาทิพย์ อำพันทอง**
ชวนแวะลงสถานีปางต้นผึ้ง เทียวเมืองลับแล
อุตรดิตถ์ ผ่านสถาปัตยกรรมของรางรถไฟเก่าแก่
อย่างสะพานหัวกลับ อุโมงค์ปางตูดชอบ
แล้วเลาะเลยไปเสพงานศิลป์เที่ยวกินในคาเฟ่
เท่านั้นยังไม่พอ ขาดการเที่ยวสวนผลไม้และ
ของกินมีเอกลักษณ์ไม่ได้ ทั้งทุเรียน มะยงชิด
ลองกอง หรือหมี่พันที่คนลับแลยีนดีนำเสนอ
เธอเอามาฝากไว้ในกรนักรถไฟเที่ยวทริปปี้

๕๕

นครปฐม-ราชบุรี แล่นรางสู่รอยเวลาแห่งกวารวดี

เหมือนนั่งรถไฟย้อนอดีต **ภาคภูมิ น้อยวัฒน์**
พาเที่ยวใกล้ แต่ลึกลับไปสู่หลักฐานทางโบราณคดี
ยุคเมืองท่าโบราณสมัยทวารวดีอย่างนครปฐม
และราชบุรี ที่ส่วนใหญ่ซุกซ่อนอยู่กลางเมือง
และเข้าถึงง่ายด้วยการนั่งรถไฟแล้วไปเดินเที่ยวต่อ
ทั้งวัดวาอารามเก่าแก่ดงามด้วยเจดีย์อลังการ
หรือพิพิธภัณฑ์ซึ่งจัดแสดงโบราณวัตถุที่ขุดค้นพบ
ไล่เลยไปถึงเมืองโบราณของสองจังหวัด
แถมด้วยของกินขึ้นชื่อตามตลาดได้รุ่ง
ที่สายกินก็ตามมาเที่ยวชิมกันได้

๖๖

บ้านแหลม-แม่กลอง การเดินทางของกาลเวลาจากคลองสู่ราง

ธีรพัฒน์ บุพาพิบูลย์ พาไปเที่ยวสบาย ๆ กินเพลิน ๆ
เดินสนุก ที่ท่าฉลอม สมุทรสาคร เมืองท่าเก่าแก่ริมน้ำท่าจีน
จุดเริ่มต้นของทางรถไฟสายสองสมุทร สุขาภิบาลหัวเมือง
แห่งแรกของไทยที่พัฒนาสู่การท่องเที่ยวอย่างน่ารัก
ก่อนจับรถไฟสายสั้นผ่านนาเกลือและวิวชายฝั่งสวย ๆ
ไปสิ้นสุดที่แม่กลอง สมุทรสงคราม ชิมอาหารอร่อย
ลงเรือเที่ยวสวนผลไม้ เข้าใจความเป็นสวน
ผ่านกิจกรรมที่ยื่นหลากหลายที่ซุกซ่อนในความรื่นรมย์

๕๐

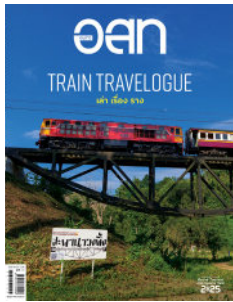
แปดริ้ว-บ้านคลองลึก ใบหน้าหลากหลาย รับรางรถไฟสายอรัญประเทศ

ก่อนไปสิ้นสุดชายแดนไทย-กัมพูชาที่สระแก้ว
ฐาغر โกมารกุล ณ นคร เลือกน่านาสถานีียบย่อย
ระหว่างการเชื่อมเมืองฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี
และสระแก้วเข้าด้วยกันของทางรถไฟสาย
อรัญประเทศเป็นจุดหมาย ลงไปทักทายผู้คน
หลากหลายใบหน้า ทั้งดูฟาร์มผักกอร์แกนิก
ลองไปปรุงยาต้ม แค้มปิ้งในสวนลับ หรือข้ามไป
ลงเรือล่องแม่น้ำบางปะกง ก่อนไปสิ้นสุดที่เมือง
อรัญประเทศ ดูความเติบโตของเมืองการค้า
ที่ไปถึงง่าย ๆ สั้น ๆ ด้วยการคมนาคมแสนคลาสสิก

๗๖

วันวานสู่ความหวัง เมื่อกันตังยังอยู่

สถานีปลายทางของทางรถไฟสายอันดามัน คือเมืองท่า
ริมทะเลที่กันตัง **ชาญชัย หาสุด** นั่งรถไฟไปลงที่สถานี
สี่เหลี่ยมจัตุรัสแสนคลาสสิก ก่อนละเลียดอดีตของ
ย่านเก่ากันตังที่เติบโตและคงอยู่ไปอย่างละมุนละไม
เดินตลาด ดูพิพิธภัณฑ์ของเจ้าเมืองโบราณ ก่อนค้นพบว่า
นอกจากอาหารการกินผสมผสานระหว่าง ไทย จีน มุสลิม
คนกันตังรุ่นใหม่ยังต่อยอดให้อดีตยังมีชีวิตด้วยการ
ปรับเปลี่ยนโรงแรมเก่า ร้านอาหารคลาสสิก ให้ร่วมสมัย
และมีเสน่ห์จนต้องนั่งรถไฟยาวไกลเพื่อไปถึง

จากปก

สะพานรวงผึ้ง สะพานรถไฟ
รูปร่างแปลกตา ก่อสร้างแบบ
กลับหัว ตั้งอยู่ที่บ้านปางต้นผึ้ง
อำเภอเมืองฯ จังหวัดอุตรดิตถ์
สุรพล สุภาวัฒนกุล ภาพ

CONTENT

สารบัญ

คอลัมน์ประจำฉบับ

- ๐๖ บทบรรณาธิการ
- ๐๗ Before & After
- ๐๘ ภาพเล่าเรื่อง
- ๑๒ สัมภาษณ์พิเศษ ศรธรรม เอนกลาง
- ๑๘ ชบศิลป์
- ๒๒ เสน่ห์ไทย
- ๕๖ TAT Review
- ๕๘ สุขกับรี
- ๙๐ ฮาวทูเที่ยว
- ๙๔ ชวนกันพัก
- ๙๖ ชวนกันกิน
- ๙๘ ชวนกันซื้อ
- ๙๙ Sketching Thailand
- ๑๐๐ ใต้สมุทร
- ๑๐๒ โลกละมุน
- ๑๐๔ Thailand Tourism Awards
- ๑๐๖ เห็นแก่เที่ยว
- ๑๐๘ วาดเมืองไทย
- ๑๑๐ ดวงเดือนนี้
- ๑๑๒ รายงานพิเศษ
- ๑๑๖ ข้าว ททท.
- ๑๑๘ แวดวงท่องเที่ยว

oan

นิตยสารเพื่อการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม
ที่มียอดจำหน่ายสูงสุดในเมืองไทย

THE TEAM

การทอเกี่ยวแห่งประเทศไทย เจ้าของ

- **ผู้ว่าการการทอเกี่ยว
แห่งประเทศไทย**
ผู้พิมพ์โฆษณา
- **ผู้อำนวยการฝ่าย
บริการการตลาด**
บรรณาธิการบริหาร

คณะที่ปรึกษา

- **ฐาปนีย์ เกียรติไพบูลย์**
ผู้ว่าการการทอเกี่ยว
แห่งประเทศไทย
- **ศิริปรภณ์ เชี่ยวสมุทร**
รองผู้ว่าการด้านตลาดยุโรป
แอฟริกา ตะวันออกกลาง
และอเมริกา
- **อภิชัย จัตวเรณิก**
รองผู้ว่าการด้านตลาด
ในประเทศ
- **นิธิ สัมพร**
รองผู้ว่าการด้านสื่อสาร
การตลาด
- **ธีระศิลป์ เทพบุตร**
รองผู้ว่าการด้านนโยบาย
และแผน
- **บัญญัติ กาฬสุวรรณ**
รองผู้ว่าการด้านบริหาร
- **ภัทรอนงค์ ณ เชียงใหม่**
รองผู้ว่าการด้านตลาดเอเชีย
และแปซิฟิกใต้
- **จิระวดี คุณกรทรัพย์**
รองผู้ว่าการด้านสินค้า
และธุรกิจทอเกี่ยว

- **กิตติพงษ์ ประพัฒน์ทอง**
รองผู้ว่าการด้านดิจิทัล
วิจัย และพัฒนา
- **ฐานิจ ฐานนท์**
ผู้อำนวยการฝ่ายการเงิน
- **เด่นเดือน เหลืองแข็ง**
ผู้อำนวยการฝ่ายโฆษณา
และประชาสัมพันธ์
- **พริมา หงษ์วิไล**
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี
และงบประมาณ
- **ปาริชาติ บุญคล้าย**
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการ
การตลาด
- **อาภารัตน์ กิตติจิรพงศ์**
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการ
การตลาด

คณะผู้จัดทำ

- **ประกายพฤกษ์ ดำรงวัฒน**
ผู้อำนวยการกองวารสาร
บรรณาธิการ
- **ภาควิน น้อยวัฒน์**
หัวหน้างานนิตยสาร
บรรณาธิการฝ่ายภาพ
- **นารถยา สำราญทรัพย์**
หัวหน้างานหนังสือพิเศษ
และสื่อดิจิทัล
- **ฐากูร โกมารกุล ณ นคร**
บรรณาธิการผู้ช่วย

กองบรรณาธิการ

- **พระคุณ บุญยเบต**
- **มาธิตา ทัศนประเสริฐ**

- **ชตาทิพย์ อำพันทอง**
- **อริสรา พุทรวงษ์**
- **เสาวนีย์ สมบูรณ์**
- **ปภาวรินทร์ รอดภัย**
- **ศุภณัฐ เจริญราษฎร์**

ฝ่ายภาพ

- **สุพล สุภาวัฒนกุล**
- **คุณานนท์ ทิมใจทัศน์**

ฝ่ายศิลปกรรม

- **บริษัท นโม คิดดี จำกัด**

ฝ่ายการตลาด จัดจำหน่าย และสมาชิก

- **โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ
๒๐๑๐-๒๐๑๕**
- **ธีรพัฒน์ บุณยาพิบูลย์**
หัวหน้างานการตลาดวารสาร
- **สิโรจน์ นาคพันทอง**
- **ธนภัทร จันทโรธรรณ**
- **ปัญญา โพธิ์โพธิ์**
- **ธีรพงศ์ ประดิษฐ์**

ฝ่ายผลิต

แยกสี

- **บริษัท สุนทรฟิล์ม จำกัด**
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๑๖ ๒๗๖๐-๘

จัดพิมพ์

- **บริษัท ตะวันออกการพิมพ์
และบรรจุภัณฑ์ จำกัด**
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๐ ๐๕๓๓ ต่อ
๔๕๓ และ ๔๕๔
- **จำนวนพิมพ์ ๗,๐๐๐ เล่ม**

สำนักงานอสมท อ.ส.ท.

การทอเกี่ยวแห่งประเทศไทย ชั้น ๑๑ เลขที่ ๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรี แขวงมักกะสัน
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๑๑๔๖-๙
อีเมล : magdiv@tat.or.th เว็บไซต์ : osotho.co

อสมท อ.ส.ท. นิตยสารรายเดือนของการทอเกี่ยวแห่งประเทศไทย

เพื่อเสนอข่าวสารและสารคดี อันเป็นสาระประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมทอเกี่ยวของประเทศไทย
กำหนดออกทุกเดือน ภาพ สารคดี และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในนิตยสาร อ.ส.ท. สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย
หน่วยงาน หรือบุคคลใดต้องการคัดลอก และนำไปเผยแพร่ จะต้องทำจดหมายขออนุญาตถึง
บรรณาธิการ และต้องระบุ “ได้รับความเอื้อเฟื้อจากนิตยสาร อ.ส.ท.” ลงไปในเอกสารฉบับนั้น ๆ
ด้วยทุกครั้ง เมื่อได้รับอนุญาต

การทอเกี่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานในประเทศ

สำนักงานต่างประเทศ

THE EDITOR

จากบรรณาธิการ

จากพระราชวิสัยทัศน์อันกว้างไกลของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ว่าการคมนาคมขนส่งภายในราชอาณาจักรโดยเส้นทางรถไฟนั้น นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อราษฎรและเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังเป็นการเพิ่มศักยภาพในการบำรุงรักษาราชอาณาจักร เพื่อให้สะดวกแก่การปกครองและตรวจตราการบริหารราชการแผ่นดินในมณฑลที่อยู่ห่างไกล ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรับมือกับการขยายอาณานิคมของต่างชาติมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในสมัยนั้น และเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๓๙ พระองค์ได้เสด็จฯ ทรงเปิดการเดินรถไฟสายกรุงเทพ-นครราชสีมา ซึ่งเป็นเส้นทางรถไฟสายแรกของสยามประเทศ ต่อมา ได้เกิดการเดินทางโดยรถไฟเพื่อการท่องเที่ยวขึ้น รถไฟจึงเปรียบเสมือนวิธีการเดินทางท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เปิดโอกาสให้เราได้สัมผัสประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีเสน่ห์ และมีความเป็นเอกลักษณ์ในแบบไทย เช่น การรับประทานอาหารในตู้เสบียง เช่น ข้าวผัดรถไฟ การจำหน่ายซื้อของที่ขายข้างชุมทางรถไฟตามสถานีต่าง ๆ การได้ชมวิวทิวทัศน์และวิถีชีวิตสองข้างทางรถไฟ หรือการได้นอนในตูนอนบนรถไฟ และการได้ใช้เวลาพูดคุยและมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทางจากที่ต่าง ๆ

ในปัจจุบันการท่องเที่ยวทางรถไฟได้รับความนิยมอีกครั้ง รวมถึงเป็นตัวแทนของการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นผ่านการท่องเที่ยวโดยรถไฟ KIHA 183 ซึ่งเป็นรถไฟจากเกาะฮอกไกโดที่เกิษณอายุการใช้งานแล้วนำมาเกิดใหม่ในประเทศไทยอีกครั้งเพื่อการท่องเที่ยวที่สะดวกสบายได้มาตรฐานญี่ปุ่น และยังเป็นที่ยอดนิยมในหมู่นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางมาท่องเที่ยวในไทยในลักษณะการท่องเที่ยวแบบถวิลหาอดีต (Nostalgia Tourism) และการท่องเที่ยวโดยรถไฟ SRT Royal Blossom อติรถไฟขบวน Hamanasu จากฮอกไกโด ซึ่งได้นำมาชุบชีวิตใหม่ให้กลายเป็นขบวนรถไฟท่องเที่ยวแบบหรูหรา ซึ่งเป็นที่ยอดนิยมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในปัจจุบัน แบบที่เปิดจองเมื่อไรก็เต็มเมื่อนั้น

อนุสาร อ.ส.ท. ฉบับนี้ จึงขอนำเสนอสารคดีเรื่องราวเส้นทางท่องเที่ยวทางรถไฟ ๕ เส้นทาง คือเส้นทางรถไฟสายทวารวดี กันตังปลายทางรถไฟสายอันดามัน นั่งรถไฟไปชมสะพานกลับหัวสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่อุตรดิตถ์ เสน่ห์รถไฟสายอรุณประเทศ และเรื่องราวของเส้นทางรถไฟสองสมุทร บ้านแหลม-แม่กลอง โดยหวังว่าการเดินทางท่องเที่ยวโดยรถไฟจะเป็นทางเลือกการเดินทางอีกแบบหนึ่งที่ท่านผู้อ่านจะร่วมสัมผัสเสน่ห์และประสบการณ์การเดินทางอันทรงคุณค่าไปด้วยกันนะคะ

ประกายพลฤกษ์ ดำรงวัฒน
บรรณาธิการ

สนใจสมัครสมาชิก

อาน
อนุสาร

นิตยสารท่องเที่ยวรายเดือนที่มี
ยอดจำหน่ายสูงสุดของเมืองไทย

เพียง Add Line Official Account: @osotho

Before
& After

ภาคภูมิ บัณฑิตบุรี เรื่อง
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ภาพ

คืนชีพทางรถไฟ สายประวัติศาสตร์ ด้วยการแสดงแสง สี เสียง

เส้นทางรถไฟสายตะวันตกเป็นเส้นทางสายประวัติศาสตร์ที่สร้างขึ้นโดยกองทัพญี่ปุ่นในสงครามมหาเอเชียบูรพา ตั้งต้นจากสถานีหนองปลาดุกในประเทศไทย ไปจนถึงสถานีเมืองตันบูชยัตในพม่า ระยะทางรวมทั้งสิ้น ๔๑๕ กิโลเมตร หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ยุติลง ทางอังกฤษได้รื้อรางรถไฟในพม่าออก ก่อนจะขายทางรถไฟพร้อมสะพานที่เหลืออยู่ในประเทศไทยให้กับรัฐบาลไทยด้วยราคา ๕๐ ล้านบาท กรมรถไฟซึ่งได้เข้ามาดูแลตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้รื้อทางรถไฟจากชายแดนพม่ามาจนถึงน้ำตกไทรโยค เหลือระยะทางเพียง ๑๓๐.๒๐๔ กิโลเมตร จากสถานีหนองปลาดุกถึงสถานีน้ำตก ใช้เป็นรถไฟสายท่องเที่ยว ประกอบกับภาพยนตร์ฮอลลีวูดเรื่อง “The Bridge on the River Kwai” หรือ “สะพานข้ามแม่น้ำแคว” ที่โด่งดังทั่วโลกในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ทำให้สะพานข้ามแม่น้ำแควและทางรถไฟสายมรณะเป็นที่รู้จักและดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกให้เดินทางมาเที่ยวชม

ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ นักท่องเที่ยวที่เคยมาค่อย ๆ ลดน้อยลง ส่งผลให้รถไฟสายตะวันตกที่แล่นระหว่างสถานีธนบุรี-น้ำตกประสบการขาดทุนอย่างหนัก และต่อเนื่อง ถึงขนาดการรถไฟแห่งประเทศไทยมีแนวคิดจะยกเลิกและรื้อถอนทางรถไฟเส้นทางสายนี้ทิ้งไป องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) ซึ่งเพิ่งยกฐานะขึ้นมาเป็นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) หมด ๆ ในสมัยของท่านผู้ว่าการพันเอก สมชาย หิรัญกิจ กลับเล็งเห็นถึงศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวของทางรถไฟสายนี้ ว่ามีความน่าสนใจในฐานะเส้นทางสายประวัติศาสตร์ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ จึงริเริ่มจัดการแสดงแสง สี เสียงเรื่อง “สะพานข้ามแม่น้ำแคว” ขึ้นในงานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควปีนั้น

นับเป็นการจัดแสดงแสง สี เสียงครั้งแรกของ ททท. เป็นงานใหม่ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ อีกทั้งยังเป็นงานใหญ่ที่ต้องประสานงานกับหลายหน่วยงานอีกด้วย ตั้งแต่การรถไฟแห่งประเทศไทยเจ้าของเส้นทางและขบวนรถไฟ จังหวัดกาญจนบุรีเจ้าของพื้นที่ รวมทั้งกรมวิทยาศาสตร์ทหารบกผู้ดูแลเรื่องวัตถุระเบิดที่จะต้องใช้ในการแสดง และกองทัพอากาศเจ้าของสปีดโบ๊ตเป็นต่อสู้อากาศยานสำหรับมาเข้าฉาก ใน ททท. เองก็ต้องระดมบุคลากรหลายกองงานเข้ามาร่วมด้วยช่วยกัน

โดยในการแสดงแสง สี เสียงเรื่องสะพานข้ามแม่น้ำแคว นำเสนอเรื่องราวเมื่อครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๒ กองทัพญี่ปุ่นได้ยกพลขึ้นบกผ่านเข้ามาในประเทศไทย แล้วใช้เชลยศึกฝ่ายสัมพันธมิตรเป็นแรงงานในการก่อสร้างทางรถไฟเพื่อลำเลียงกำลังพลและยุทโธปกรณ์ไปยังพม่าและอินเดีย ก่อนจะจบลงที่สงครามสงบลงด้วยชัยชนะของฝ่ายสัมพันธมิตรและสันติภาพวนกลับมาสู่มนุษยชาติอีกครั้ง

รูปแบบการแสดงเป็นการแสดงแสงและเสียงแบบมาตรฐาน (Standard Light & Sound Presentation) ที่นิยมกันทั่วไปในต่างประเทศ เน้นสื่อสารเรื่องราวด้วยเสียงบรรยาย เสียงประกอบ (Sound Effect) และเพลงประกอบเป็นหลัก ประกอบกับแสงสีสดส่องโบราณสถาน ไม่มีการแสดงหรือตัวละครใด ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่คณะทำงานของ ททท. ที่จัดการแสดงแสง สี เสียงเรื่องสะพานข้ามแม่น้ำแคว นำเทคนิคพิเศษอีกหลายอย่างเข้ามาเสริมช่วยสร้างความน่าสนใจ เนื่องจากเกรงว่าองค์ประกอบหลักของการแสดงซึ่งมีเพียงแค่ตัวสะพานเพียงอย่างเดียว จะไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เพียงพอ จึงนำเอาหัวรถจักรไอน้ำเข้ามาประกอบการแสดงด้วย โดยให้แล่นเข้ามาในช่วงกลางของการแสดง แฉกด้วยการระเบิดสะพานเป็นฉากใหญ่

ปรากฏว่าการแสดงแสง สี เสียงเรื่อง “สะพานข้ามแม่น้ำแคว” ประสบความสำเร็จอย่างสูง นักท่องเที่ยวทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทยหลั่งไหลเข้าชมอย่างล้นหลาม กลายเป็นผลงานชิ้นเอกที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ ททท. ทำให้ให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีกันมากขึ้น ที่สำคัญคือส่งผลให้ทางรถไฟสายตะวันตกเส้นประวัติศาสตร์รอดพ้นจากการถูกรื้อทิ้งมาได้ หลายปีต่อมา ททท. ได้ถ่ายโอนการจัดงานแสดงแสง สี เสียงสะพานข้ามแม่น้ำแควให้ทางจังหวัดกาญจนบุรีรับไปดำเนินการเอง ปัจจุบันยังคงจัดขึ้นเป็นประจำประมาณช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน-ต้นเดือนธันวาคมของทุกปี ในงานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว

ภาพเล่าเรื่อง

"แสบซเล" เรื่อง

สาวิทย์ ชื่นอุบลสวัสดิ์, ศรุต กัปปะพวด, ธาญชัย หาสสุด ภาพ

OUT OF WINDOW

หน้าต่างสร้างความหมายในกรอบของมันเสมอ ไม่ว่ามันจะถูกติดตั้งอยู่ ณ พิกัดใด พื้นที่เล็ก ๆ อับทึบ ตึบตัน กลับดูผ่อนคลายมีอิสระมากขึ้นอีกหน่อย เมื่อเราได้มีโอกาสมองเห็นผ่านกรอบหน้าต่างไปในภาพเปิดกว้างด้านนอก แม้มันจะจำกัดมุมมองอยู่แค่ขนาดของกรอบสี่เหลี่ยมก็ตาม

พิเศษมากขึ้นไปอีก หน้าต่างที่เรามองเห็นผ่านการเคลื่อนที่ด้วยพาหนะสักอย่าง มันคล้ายฉากภาพยนตร์ที่เปลี่ยนเรื่องราวไปไม่ซ้ำขึ้น บางคราวคือท้องทุ่งกว้างโล่ง สว่างกระจ่างตา บางขณะก็กลับหม่นเศร้าเมื่อมีเรื่องของแสงและบรรยากาศเข้ามาประกอบ

จากบานหน้าต่างรถไฟ มีคนเฝ้ามองมันอยู่สองประเภท หนึ่งคือรอให้ภาพตรงหน้าค่อย ๆ เคลื่อนช้าและหยุดนิ่งเมื่อกลายเป็นจุดหมายปลายทาง ขณะอีกหนึ่งรอการพัวเลือนของมันตามความเร็วที่มากขึ้นและเคลื่อนออกจากจุดเริ่มต้น

ทุกครั้งที่ขบวนรถเคลื่อนหรือหยุด มีภาพหลายอย่างตกค้างอยู่นอกบานหน้าต่างเสมอ หย่อมย่านบ้านเรือน ภูเขา แม่น้ำ ทุ่งกว้างทางไกล ที่ล้วนเปลี่ยนไปตามแต่ละภูมิภาค ผู้คนก็เช่นกัน นอกหน้าต่างเมื่อมองลงไปในแต่ละสถานีล้วนบอกเล่าเรื่องราวของพวกเขา ผ่านการทำมาหากิน อาหารท้องถิ่นที่หาบคนค้าขาย หรือเสื้อผ้าอารมณ์ตลอดจนผิวพรรณ

ที่บ่งบอกตัวตน

เราอาจเป็นนักสังเกตการณ์เมื่ออยู่ตรงบานหน้าต่าง พยายามเฝ้ามองและจดจำภาพตรงหน้าที่เต็มไปด้วยรายละเอียดต่าง ๆ เอาไว้ให้มากที่สุด รอยยิ้ม ความหวัง หยาดน้ำตา หรือภาพการคิดถึงคนึงหา แต่กระนั้นเราอาจทำได้แค่เพียงเฝ้าของมันชั่วครั้งชั่วคราว จดจำมันได้ก็ดี หลงลืมมันไปเมื่อพ้นผ่านก็ไม่ใช่เรื่องผิดปกติ

ตราบเท่าที่ในบานหน้าต่างและดวงตาเราไม่ได้จำกัด ความอยู่ที่การขีดตัดตัดสิน ว่าที่ไหนควรเป็นอย่างไร ไร้การเปรียบเทียบค้นหาหลักเกณฑ์ และเคารพในคุณค่าของความไม่เหมือน

บางทีการทอดมองออกไปนอกหน้าต่างก็อาจสร้างกรอบคิดบางอย่างที่ทำให้เรากลับมามองหัวใจตัวเอง ได้ชัดเจนมากขึ้น

๒

๓

๑. ภาพรายทาง
มักเรียบง่ายเมื่อเรา
โดยสารขบวนรถไฟ
สายสั้น ๆ อย่างขบวน
สายอรัญประเทศ
ไม่ต้องนานเกิน แต่ได้
บรรยากาศท้องทุ่ง
ที่ราบที่เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ

๒. ทุกการหยุดรถ
จากด้านล่างขึ้นไป
คนก็นั่งเดินขึ้นขบวน
ไปคนแรก ๆ มักหนี
ไม่พ้นพ่อค้าแม่ขาย
ที่เตรียมอาหาร
ท้องถิ่นอร่อย ๆ ขึ้นไป
ขายผู้โดยสาร

๓. ที่สถานีหนองคาย
บรรยากาศของการ
รอคอยขบวนรถ
ในยามเช้าถูกฉายชัด
ในอาคารโคโลเนียล
ที่สวยงามแบบเรียบง่าย

๑

๑. หากละจากบ้าน
หน้าต่าง ในขบวนรถ
ท้องถิ่นกลับมีภาพ
น่ารัก ๆ ให้เลือกมอง
ไม่แตกต่าง อย่างบน
ขบวนเกี่ยวกับเตียง-
กันตั้งแห่งเส้นทาง
สายอันดามัน

๒. สถานีประจำอำเภอ
บางแห่งอย่างสถานี
บ้านสร้าง หลงเหลือ
เพียงการเดินทางวันละ
รอบสองรอบ กระนั้น
ก็ตาม การเดินทางด้วย
รถไฟก็ยังสะดวกและ
ประหยัดเสมอสำหรับ
ผู้คนท้องถิ่น

๒

๓

๓.และ ๔. ปลายทาง
แต่ละแห่งมีเสน่ห์
แตกต่างกันไปจากผู้คน
ตรงนั้น อย่างสถานี
โกลกสุดของไทยอย่าง
สุโงโก-ลก จังหวัด
บราฮีวาส คือภาพของ
พี่น้องมุสลิมทั้งดงาม
และเรียบง่าย คึกคัก
สุด ๆ ก็ยามเช้าและ
ยามเย็น

๔

INTERVIEW

ประกายพฤกษ์ ดำรงวัฒน สัมภาษณ์
สวส สุภาวดีกุล ภาพ

